

Türkiye'nin Biyolojik Çeşitlilik Haritası Yıl Sonunda Hazır

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne 2013'te başlatılan proje kapsamında 74 ilde 1 milyon 800 bine yakın veri depolandı. - 21.05.2019

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne 2013'te başlatılan Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi (UBENİS) kapsamında 74 ilde 1 milyon 800 bine yakın veri kayıt altına alındı.

Bir yaşam alanındaki bitki, hayvan ve mikroorganizmaların gen, tür ve ekosistemlerinin bir bütün olarak tanımlanması olarak ifade edilen biyoçeşitlilik, bazı coğrafi, antropolojik ve biyolojik etkenlere göre şekilleniyor.

Türkiye'de son yıllarda, biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımına hizmet edecek envanter ve izleme çalışmalarının ulusal düzeyde gerçekleştirilmesi, biyolojik çeşitliliğe ilişkin veri tabanları oluşturulması gibi çeşitli projeler hayata geçirildi.

AA muhabirinin Tarım ve Orman Bakanlığından edindiği bilgiye göre, Türkiye, Avrupa-Sibirya, Akdeniz ve İran-Turan olmak üzere 3 farklı bitki coğrafyasına sahip olması dolayısıyla zengin bir biyolojik çeşitliliği barındırıyor.

Tüm Avrupa'da 12 bin 500 açık ve kapalı tohumlu bitki türü varken sadece Anadolu'da yaklaşık 11 bin 700 tür olduğu biliniyor.

Bakanlık, Türkiye'nin bu değerinin ortaya konulması ve korunması için UBENİS'i geliştirdi.

Literatür ve arazi çalışmaları yapılıyor

2013'te başlatılan proje kapsamında bugüne kadar 74 ilde envanter çalışmaları tamamlandı. Yıl boyunca 81 ildeki envanter çalışmalarının bitirilerek, ülkenin "Biyolojik

Çeşitlilik Haritası”nın ortaya çıkarılması planlanıyor.

Proje kapsamında Türkiye'nin biyolojik çeşitlilik envanter çalışmaları, damarlı bitkiler, memeli hayvanlar, kuşlar, balıklar, sürüngenler, çift yaşarlar için literatür ve arazi çalışmaları düzeyinde yapılıyor. Tohumusuz bitkiler ve omurgasız hayvanlar için de sadece literatür düzeyinde çalışmalar yürütülüyor.

Türkiye'nin her yerinden toplanan biyolojik çeşitlilik envanter verileri Nuh'un Gemisi Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Veri Tabanı'na girilerek depolanıyor. Buraya işlenen veri sayısı 1 milyon 800 bine yaklaştı.

UBENİS, ülkenin öz kaynakları ve yerli uzmanlarıyla gerçekleştirilen, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı biyolojik çeşitlilik çalışması olarak kabul ediliyor.

3 düzeyde çalışma

UBENİS'in iki ayağından biri olan “izleme” faaliyetleri, envanter çalışmaları tamamlanan illerde bilimsel ve teknik olarak yapılıyor.

Bu çalışmalar, tür-popülasyon, habitat-ekosistem ve bölgesel olmak üzere il bazında 3 düzeyde yürütülüyor. Geçen yıl sonu itibarıyla envanter çalışmasının yapıldığı 65 ilde, 262 flora, 208 fauna, 236 özellikli alan öncelikli olarak izlemeye alındı.

62 özellikli bitki türü takip ediliyor

Ulusal biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik olarak bitkiler için önemli bir yaşam alanı olan baraj gölleri çevrelerinde de “Baraj Göl Aynası Altında Kalacak Bitki Türlerinin Tespiti Projesi” yürütüldü.

Bu projeye ülke genelinde baraj suları altında kalacak ekonomik değeri olan ya da risk altında bulunan özellikli bitkiler tespit edilerek üretiminin yapılması ve su tutma öncesinde uygun habitatlara taşınarak kurtarılması amaçlandı.

2013-2015 yıllarında yürütülen proje kapsamında toplam 22 baraj alanında çalışmalar yapıldı. Tespiti yapılan 62 özellikli bitki türü, nakledildikleri habitatlarda izlemeye alındı.

Biyokaçakçılıkla Mücadele Projesi

Tüm bu çalışmalar yürütülürken, Türkiye gibi biyolojik çeşitlilik bakımından zengin ülkelerin genetik kaynaklarına yönelik biyokaçakçılık ile de mücadele edildi.

Son 5 yılda karşılaşılan biyokaçakçılık olaylarında başta orkide (salep) türleri olmak

üzere, yumrulu ve soğanlı bitki türleri, yabancı buğday, kelebekler ve diğer böcek türleri, engerek yılanı ve semender türleri tespit edildi.

Biyokaçakçılık olaylarının takibini kolaylaştırmak üzere veri tabanı da içeren “Biyokaçakçılık Bilgi Paylaşım Sistemi” kuruldu. DKMP tarafından 2007 yılından itibaren yasal işlem uygulanan biyokaçakçılık olaylarına ilişkin bilgi ve veriler sisteme yükleniyor.

Biyokaçakçılık Veri Paylaşımı Sistemi kurulması, 2016-2021 Organize Suçlarla Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda yer aldı. İçişleri Bakanlığı ile protokol imzalanarak biyokaçakçılık olaylarına ilişkin veri paylaşımı başlatıldı.

Türkiye'de 2007 yılından bugüne kadar 22 ilde, toplam 73 olayda, 20 ülkeden 136 kişiye, biyoçeşitliliğe zarar verdikleri gerekçesiyle yaklaşık 4 milyon lira idari para cezası uygulandı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA